

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

LEARN
INN
Ε.Κ.Π.Α.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Εκπαίδευση και Δημοκρατικός Πολιτισμός στην
Πράξη:

Εφαρμοσμένη Διδακτική Μεθοδολογία και
Δραστηριότητες για το Σύγχρονο Σχολείο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 03

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

σελ. 04

ΣΚΟΠΟΣ

σελ. 05

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

σελ. 08

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

σελ. 15

ΤΡΟΠΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος:
Κουκουνάρας Λιάγκης Μάριος

Τύπος Πιστοποιητικού:
Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης & Συμπλήρωμα Europass

Χρονική Διάρκεια:
7 Μήνες | 400 ώρες | 16 ECTS

Μέθοδος Εκπαίδευσης:
Ασύγχρονη εξ αποστάσεως

Σε ποιους απευθύνεται:

Εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, στελέχη εκπαίδευσης, εκπαιδευτές μη τυπικής εκπαίδευσης, επιμορφωτές/τριες, καθώς και φοιτητές/τριες.

ΣΚΟΠΟΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ: ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Σκοπός του προγράμματος είναι η ενίσχυση των εκπαιδευτικών ως προς τη χρήση εργαλείων, πρακτικών και παιδαγωγικών προσεγγίσεων που συγκροτούν το πεδίο του Δημοκρατικού Πολιτισμού στην Εκπαίδευση και αποβλέπουν στην κατανόηση, εμπέδωση και εφαρμογή της πολύπλευρης έννοιας του «Καλού» σε σχολικά και άλλα περιβάλλοντα μάθησης. Η έννοια αυτή αφορά την ολόπλευρη ανάπτυξη του μαθητή και της μαθήτριας, τη δημοκρατική, συμπεριληπτική και παιδαγωγικά φροντιστική λειτουργία της σχολικής κοινότητας, καθώς και τη σύνδεση του σχολείου με την κοινωνική υπευθυνότητα, τη δικαιοσύνη και το κοινό καλό.

Το πρόγραμμα υιοθετεί μια καινοτόμο προσέγγιση, που δίνει έμφαση στην ενεργό συμμετοχή, την ελευθερία, την υπευθυνότητα και τον αναστοχασμό του/της εκπαιδευόμενου/ης. Μέσα από διεπιστημονική και βιωματική μάθηση, οι συμμετέχοντες/ουσες εξοικειώνονται με το Μοντέλο των 20 Ικανοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης και αναπτύσσουν δεξιότητες σχεδιασμού διδακτικών παρεμβάσεων βασισμένων στον Ανάστροφο Σχεδιασμό και τη Βιωματική Μάθηση, με στόχο τη διαχείριση της συμπερίληψης και των σύγχρονων εκπαιδευτικών και κοινωνικών προκλήσεων.

Παράλληλα, οι συμμετέχοντες/ουσες εμβαθύνουν στη θεωρία και την πράξη σύγχρονων παιδαγωγικών προσεγγίσεων και αποκτούν εφαρμόσιμα εργαλεία για την αξιοποίησή τους σε διαφορετικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Ειδικότερα, εντρυφούν στη συνεργατική και διαλογική μάθηση, στην άμεση διδασκαλία, στη μάθηση μέσω παιχνιδιού και παιχνιδοποίησης (Game-Based Learning, Gamification), στη μάθηση μέσω παραγωγής έργου (Project-Based Learning), στη μάθηση μέσω κοινωνικής προσφοράς (Service Learning), καθώς και σε εργαλεία αναστοχασμού, τεχνικές ακρόασης της φωνής των παιδιών, πρακτικές ανατροφοδότησης, διαφοροποίησης της διδασκαλίας και αξιολόγησης δημοκρατικών ικανοτήτων.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διαχείριση αμφιλεγόμενων ζητημάτων και στη Συνολική Προσέγγιση του Σχολείου, ώστε η δημοκρατία να μην αποτελεί μόνο αντικείμενο διδασκαλίας, αλλά να συνιστά βιωμένη εμπειρία και καθημερινή πρακτική στη σχολική κοινότητα.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΓΝΩΣΕΙΣ

- ✓ Διατυπώνεις τις βασικές αρχές του Δημοκρατικού Πολιτισμού σύμφωνα με το πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης (RFCDC).
- ✓ Περιγράφεις τη διαδικασία της υποκειμενοποίησης ως κεντρική διάσταση του μορφωτικού σκοπού της εκπαίδευσης.
- ✓ Κατονομάζεις τις 20 ικανότητες του μοντέλου RFCDC και τις βασικές κατηγορίες στις οποίες αυτές οργανώνονται.
- ✓ Αναλύεις την έννοια του «Καλού» στην εκπαίδευση σε σχέση με την προσωπική ανάπτυξη, το κοινό καλό της σχολικής κοινότητας και την κοινωνική υπευθυνότητα.
- ✓ Αναγνωρίζεις τα στάδια του Ανάστροφου Σχεδιασμού (Backward Design) στη διδακτική πράξη.
- ✓ Διακρίνεις τις βασικές αρχές της Βιωματικής Μάθησης, της Μάθησης μέσω Κοινωνικής Προσφοράς (Service Learning), της Μάθησης μέσω Παιχνιδιού (Game-Based Learning), της Παιχνιδοποίησης (Gamification) και της Μάθησης μέσω Έργου (Project-Based Learning).
- ✓ Περιγράφεις τη μεθοδολογία της Διαλογικής Εκπαίδευσης και τη σημασία της ακρόασης της φωνής των παιδιών στη μαθησιακή διαδικασία.
- ✓ Παρουσιάζεις τη δομή και τις βασικές διαστάσεις της Συνολικής Προσέγγισης του Σχολείου (Whole School Approach).
- ✓ Εξηγείς τη σύνδεση του Δημοκρατικού Πολιτισμού με τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, την κοινωνική δικαιοσύνη και τη συμπερίληψη.
- ✓ Περιγράφεις βασικές αρχές της Αποκαταστατικής Δικαιοσύνης και των αποκαταστατικών πρακτικών για την αντιμετώπιση της βίας και των συγκρούσεων στο σχολείο.
- ✓ Εξηγείς τις βασικές προσεγγίσεις διαχείρισης αμφιλεγόμενων ζητημάτων στην τάξη και στο σχολείο.
- ✓ Εξηγείς τη θέση της άμεσης διδασκαλίας στο σύγχρονο παιδαγωγικό πλαίσιο και τις δυνατότητες αξιοποίησής της σε δημοκρατικά περιβάλλοντα μάθησης.
- ✓ Περιγράφεις βασικά εργαλεία και τεχνικές αξιολόγησης δημοκρατικών ικανοτήτων των μαθητών/τριών, όπως ρουμπρίκες, φύλλα παρατήρησης, ημερολόγια αναστοχασμού και δείκτες συμπεριφοράς.
- ✓ Εξηγείς τη σημασία της διαμορφωτικής αξιολόγησης και της ανατροφοδότησης για την καλλιέργεια δημοκρατικών στάσεων, δεξιοτήτων και αξιών.
- ✓ Τεκμηριώνεις τη σημασία του αναστοχασμού για τη μάθηση και την επαγγελματική ανάπτυξη του/της εκπαιδευτικού.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

- ✓ Σχεδιάζεις ολοκληρωμένα διδακτικά σενάρια με βάση τη «Μεγάλη Ιδέα», τα μαθησιακά αποτελέσματα και τις αρχές του Ανάστροφου Σχεδιασμού.
- ✓ Εφαρμόζεις βιωματικές, συνεργατικές, διαλογικές και υποστηρικτικές διδακτικές πρακτικές που ενισχύουν τη συμμετοχή και τη συμπερίληψη των μαθητών/τριών.
- ✓ Σχεδιάζεις και εφαρμόζεις δραστηριότητες μάθησης μέσω παιχνιδιού, παιχνιδοποίησης και μάθησης μέσω έργου, ανάλογα με τους μαθησιακούς στόχους και τα χαρακτηριστικά της τάξης.
- ✓ Οργανώνεις εκπαιδευτικές παρεμβάσεις μάθησης μέσω κοινωνικής προσφοράς και συνεργασίας με την κοινότητα, με στόχο τη σύνδεση της μάθησης με πραγματικά κοινωνικά ζητήματα.
- ✓ Συντονίζεις δημοκρατικές διαδικασίες διαλόγου, συνεργασίας και λήψης αποφάσεων στην τάξη.
- ✓ Διαχειρίζεις αμφιλεγόμενα κοινωνικά ζητήματα με παιδαγωγική ευαισθησία, δημοκρατική συνέπεια και σεβασμό στην πολυφωνία.
- ✓ Αξιοποιείς αποκαταστατικές πρακτικές και τεχνικές τέχνης σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες που ενισχύουν τη συμμετοχή, την έκφραση και τη διαχείριση συγκρούσεων.
- ✓ Τροποποιείς το εκπαιδευτικό υλικό του βιβλίου ανάλογα με το μαθησιακό προφίλ της τάξης.
- ✓ Χρησιμοποιείς εργαλεία ψηφιακής μάθησης για την ενίσχυση της συμμετοχής, της συνεργασίας και του δημοκρατικού ήθους στην τάξη.
- ✓ Κατασκευάζεις φύλλα εργασίας, δραστηριότητες και διδακτικό υλικό που ενεργοποιούν την κριτική σκέψη και τη δημοκρατική συμμετοχή των μαθητών/τριών.
- ✓ Προσαρμόζεις το εκπαιδευτικό υλικό και τις διδακτικές δραστηριότητες σύμφωνα με το μαθησιακό προφίλ, τις ανάγκες και τις δυνατότητες της τάξης.
- ✓ Αξιοποιείς τεχνικές αναστοχασμού ως μαθησιακή στρατηγική για την υποστήριξη του δημοκρατικού πολιτισμού στην τάξη και την επίτευξη των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.
- ✓ Παράγεις εργαλεία αξιολόγησης, όπως ρουμπρίκες, φύλλα παρατήρησης και ημερολόγια αναστοχασμού, για την παρακολούθηση της ανάπτυξης δημοκρατικών ικανοτήτων.
- ✓ Παρέχεις στους/στις μαθητές/τριες ανατροφοδότηση με δημοκρατικές μεθόδους και τεχνικές, με στόχο τη βελτίωση της μάθησης και της συμμετοχής τους.
- ✓ Οργανώνεις σχέδια δράσης και παρεμβάσεις στη σχολική κοινότητα σε συνεργασία με συναδέλφους, γονείς και εξωτερικούς φορείς.
- ✓ Αντιμετωπίζεις συγκρούσεις και εντάσεις στο σχολικό περιβάλλον με τη χρήση διαλόγου και αποκαταστατικών πρακτικών.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- ✓ Λειτουργείς με συνέπεια υπέρ της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των δικαιωμάτων του παιδιού στις παιδαγωγικές και διδακτικές του/της επιλογές.
- ✓ Προσανατολίζεις την παιδαγωγική του/της πρακτική στην ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών/τριών, στο κοινό καλό της σχολικής κοινότητας και στην κοινωνική υπευθυνότητα.
- ✓ Καλλιεργείς στην πράξη συνθήκες που ενισχύουν την αυτονομία, τη συμμετοχή και την έκφραση της φωνής των μαθητών/τριών.
- ✓ Επιδεικνύεις ενσυναίσθηση, σεβασμό και παιδαγωγική ευαισθησία απέναντι στην πολιτισμική, κοινωνική και μαθησιακή ετερογένεια.
- ✓ Προωθείς πνεύμα συνεργασίας, αμοιβαιότητας και συλλογικής ευθύνης στη σχολική κοινότητα.
- ✓ Ενσωματώνεις την ηθική της φροντίδας στις σχέσεις του/της με τους/τις μαθητές/τριες και στους τρόπους διαχείρισης της τάξης.
- ✓ Αναστοχάζεσαι κριτικά πάνω στις προσωπικές του/της παραδοχές, προκαταλήψεις και επαγγελματικές πρακτικές, επιδιώκοντας συνεχή παιδαγωγική βελτίωση.
- ✓ Δεσμεύεσαι στην προαγωγή του «Καλού» ως παιδαγωγικού, κοινωνικού και δημοκρατικού προσανατολισμού της εκπαίδευσης.
- ✓ Ενισχύεις τη δημοκρατική υπευθυνότητα, τη συμμετοχή και την κοινωνική συνείδηση των μαθητών/τριών.
- ✓ Αναγνωρίζεις το παιδαγωγικό ρίσκο της εκπαίδευσης ως αναγκαία συνθήκη για ουσιαστική μάθηση και προσωπική ανάπτυξη.
- ✓ Λειτουργείς με δημοκρατική υπευθυνότητα, συνεργατικότητα και συνέπεια στο πλαίσιο του σχολικού οργανισμού και της επαγγελματικής κοινότητας.
- ✓ Αναγνωρίζεις την εκπαίδευση ως μοχλό ολόπλευρης ανάπτυξης, ευημερίας, κοινωνικής συνοχής και δημοκρατικού μετασχηματισμού.
- ✓ Συνεργάζεσαι με συναδέλφους, γονείς και φορείς της κοινότητας για την ενίσχυση της δημοκρατικής και συμπεριληπτικής κουλτούρας του σχολείου.
- ✓ Αντιμετωπίζεις με παιδαγωγική ευαισθησία, δημοκρατική συνέπεια και επαγγελματική ευθύνη περιστατικά αποκλεισμού, στερεοτυπικής σκέψης ή συγκρούσεων στο σχολικό περιβάλλον.
- ✓ Δεσμεύεσαι στη συνεχή αναθεώρηση και βελτίωση της διδακτικής του/της πρακτικής με γνώμονα τη συμπερίληψη, τη συμμετοχή και τη δημοκρατική παιδαγωγική.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

Η Φιλοσοφία της Εκπαίδευσης για το Καλό

ΔΙΑΡΚΕΙΑ | 40 ΩΡΕΣ

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ

1. Η έννοια του Δημοκρατικού Πολιτισμού και του «Καλού» στην Εκπαίδευση
2. Από την Κοινωνικοποίηση στην Υποκειμενοποίηση
3. Η Εκπαίδευση ως Γεγονός Ελευθερίας και το Παιδαγωγικό Ρίσκο της Μάθησης
4. Το Όραμα για το Καλό του Ανθρώπου, της Σχολικής Κοινότητας και του Κόσμου

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Διακρίνεις τις βασικές λειτουργίες της εκπαίδευσης, δηλαδή την απόκτηση προσόντων, την κοινωνικοποίηση και την υποκειμενοποίηση, στο πλαίσιο της σύγχρονης σχολικής πραγματικότητας.
- Επεξηγείς την έννοια του «Καλού» στην εκπαίδευση, σε σχέση με την ολόπλευρη ανάπτυξη του μαθητή/της μαθήτριας, το κοινό καλό της σχολικής κοινότητας και την κοινωνική υπευθυνότητα του σχολείου.
- Συγκρίνεις παραδοσιακά και δημοκρατικά παιδαγωγικά μοντέλα.
- Αναγνωρίζεις τις συνέπειες των παιδαγωγικών μοντέλων στον ρόλο του/της εκπαιδευτικού και τη θέση του/της μαθητή/τριας στη μαθησιακή διαδικασία
- Συσχετίζεις βασικές θέσεις της παιδαγωγικής θεωρίας του Biesta με ζητήματα σχολικής πράξης, όπως η ελευθερία, η ευθύνη, η φωνή των παιδιών και το παιδαγωγικό ρίσκο.
- Αναλύεις την έννοια της «φωνής» των παιδιών ως παιδαγωγική και δημοκρατική αρχή, τεκμηριώνοντας τη σημασία της για τη συμμετοχή και την υποκειμενοποίηση των μαθητών/τριών.
- Αναγνωρίζεις χαρακτηριστικά εκπαιδευτικών πρακτικών που προάγουν ελευθερία, υπευθυνότητα, αναστοχασμό και δημοκρατική συμμετοχή, μέσα από τη μελέτη σχετικών παραδειγμάτων ή σύντομων παιδαγωγικών περιπτώσεων.
- Τεκμηριώνεις την ανάγκη για μια εκπαίδευση προσανατολισμένη στο καλό κάθε ανθρώπου, της σχολικής κοινότητας και του κόσμου, αξιοποιώντας βασικές έννοιες της ενότητας.
- Διατυπώνεις σύντομο προσωπικό παιδαγωγικό προσανατολισμό για τον ρόλο του/της εκπαιδευτικού σε ένα δημοκρατικό και συμπεριληπτικό σχολείο, με βάση τις θεωρητικές αρχές της ενότητας.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Το Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για τον Δημοκρατικό Πολιτισμό (RFCDC) του Συμβουλίου της Ευρώπης

ΔΙΑΡΚΕΙΑ | 50 ΩΡΕΣ

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ

1. Το Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για τον Δημοκρατικό Πολιτισμό: προέλευση, δομή και παιδαγωγική σημασία
2. Οι 20 ικανότητες του μοντέλου: αξίες, στάσεις, δεξιότητες, γνώσεις και κριτική κατανόηση
3. Περιγραφικοί δείκτες συμπεριφοράς και εφαρμογές του RFCDC στη διδασκαλία
4. Δημοκρατικές ικανότητες, ψηφιακή εποχή και κριτική κατανόηση των μέσων
5. Αξιολόγηση και καλλιέργεια δημοκρατικών ικανοτήτων στο σχολικό περιβάλλον

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Περιγράφεις τη δομή, τη λογική και τον σκοπό του Πλαισίου Αναφοράς Ικανοτήτων για τον Δημοκρατικό Πολιτισμό του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- Κατονομάζεις τις 20 ικανότητες του μοντέλου RFCDC και τους τέσσερις βασικούς άξονές του.
- Διακρίνεις τις αξίες, τις στάσεις, τις δεξιότητες και τις γνώσεις/κριτική κατανόηση ως διακριτές αλλά αλληλένδετες διαστάσεις του μοντέλου.
- Ερμηνεύεις τους περιγραφικούς δείκτες συμπεριφοράς του RFCDC στο πλαίσιο της σχολικής πράξης.
- Εντοπίζεις δημοκρατικές ικανότητες σε διδακτικές δραστηριότητες, σε σχολικές πρακτικές και σε παραδείγματα από την εκπαιδευτική πραγματικότητα
- Επιλέγεις κατάλληλες ικανότητες και περιγραφητές του RFCDC για τον σχεδιασμό μαθησιακών στόχων και διδακτικών παρεμβάσεων.
- Εξηγείς τη σημασία της κριτικής κατανόησης των μέσων, της πληροφορίας και της ψηφιακής επικοινωνίας για τον δημοκρατικό πολιτισμό.
- Χρησιμοποιείς βασικά εργαλεία αξιολόγησης δημοκρατικών ικανοτήτων, όπως ρουμπρίκες, φύλλα παρατήρησης, ημερολόγια αναστοχασμού και περιγραφικούς δείκτες.
- Τεκμηριώνεις τη σημασία του RFCDC για τη συγκρότηση ενός δημοκρατικού, συμπεριληπτικού και αξιακά προσανατολισμένου σχολείου.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

Σχεδιασμός Διδασκαλίας και η «Μεγάλη Ιδέα»

ΔΙΑΡΚΕΙΑ | 80 ΩΡΕΣ

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ

1. Η λογική του Ανάστροφου Σχεδιασμού (Backward Design) στη σύγχρονη διδασκαλία
2. Η «Μεγάλη Ιδέα» ως άξονας νοήματος και συνοχής της διδασκαλίας
3. Διατύπωση μαθησιακών αποτελεσμάτων και ουσιωδών ερωτημάτων
4. Διαφοροποίηση της διδασκαλίας και παιδαγωγική φροντίδα στον σχεδιασμό

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Εξηγείς τις βασικές αρχές του Ανάστροφου Σχεδιασμού και τη σημασία τους για τον συνεκτικό σχεδιασμό της διδασκαλίας.
- Ορίζεις τη «Μεγάλη Ιδέα» μιας διδακτικής ενότητας με τρόπο σαφή, ουσιαστικό και παιδαγωγικά αξιοποιήσιμο.
- Διατυπώνεις μαθησιακά αποτελέσματα με σαφήνεια, μετρησιμότητα και αντιστοιχία προς το περιεχόμενο της διδασκαλίας.
- Συντάσσεις ουσιώδη ερωτήματα που ενεργοποιούν τη σκέψη, το ενδιαφέρον και την νοηματοδότηση της μάθησης.
- Επιλέγεις κατάλληλα τεκμήρια μάθησης για τον έλεγχο της επίτευξης των μαθησιακών αποτελεσμάτων.
- Σχεδιάζεις δραστηριότητες διδασκαλίας που υπηρετούν τη «Μεγάλη Ιδέα», τα μαθησιακά αποτελέσματα και τις αρχές του δημοκρατικού πολιτισμού.
- Οργανώνεις τη διδακτική πορεία μιας ενότητας με εσωτερική συνοχή ανάμεσα σε στόχους, δραστηριότητες, υλικά και αξιολόγηση.
- Ενσωματώνεις ικανότητες του RFCDC στον σχεδιασμό της διδασκαλίας με βάση το θέμα, τις ανάγκες των μαθητών/τριών και τους παιδαγωγικούς στόχους.
- Προσαρμόζεις τον διδακτικό σχεδιασμό στα διαφορετικά μαθησιακά προφίλ και στις ανάγκες συμπερίληψης της τάξης.
- Αξιοποιείς φόρμες και εργαλεία διδακτικού σχεδιασμού για την ανάπτυξη οργανωμένων και εφαρμόσιμων σχεδίων μαθήματος.
- Συνθέτεις ολοκληρωμένο σχέδιο διδασκαλίας που βασίζεται στον Ανάστροφο Σχεδιασμό και ανταποκρίνεται στις αρχές της δημοκρατικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4

Ενεργητικές Μέθοδοι και Δημοκρατική Εμπλοκή

ΔΙΑΡΚΕΙΑ | 80 ΩΡΕΣ

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ

1. Βιωματική και ανακαλυπτική μάθηση στην τάξη
2. Μάθηση μέσω έργου (Project-Based Learning) και οργάνωση συνεργατικών διερευνήσεων
3. Μάθηση μέσω κοινωνικής προσφοράς (Service Learning) και σύνδεση σχολείου – κοινότητας
4. Μάθηση μέσω παιχνιδιού (Game Based Learning) και παιχνιδοποίηση (gamification) στη διδασκαλία
5. Διαλογική εκπαίδευση και τεχνικές ενεργοποίησης της φωνής των μαθητών/τριών
6. Η άμεση διδασκαλία με σύγχρονους παιδαγωγικούς όρους
7. Επιλογή, συνδυασμός και αξιολόγηση ενεργητικών μεθόδων στη δημοκρατική τάξη

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Εξηγείς τα βασικά χαρακτηριστικά των ενεργητικών μεθόδων διδασκαλίας και τη συμβολή τους στον δημοκρατικό πολιτισμό της τάξης.
- Διακρίνεις τις παιδαγωγικές αρχές της βιωματικής, της ανακαλυπτικής, της συνεργατικής και της διαλογικής μάθησης.
- Επιλέγεις κατάλληλη ενεργητική μέθοδο διδασκαλίας με βάση τους μαθησιακούς στόχους, τα μαθησιακά αποτελέσματα, το περιεχόμενο και τα χαρακτηριστικά της τάξης.
- Σχεδιάζεις βιωματικές δραστηριότητες που ενισχύουν τη συμμετοχή, τη συνεργασία και την κριτική σκέψη των μαθητών/τριών.
- Οργανώνεις σχέδια μάθησης μέσω έργου με σαφή φάση διερεύνησης, συνεργασίας, παραγωγής και παρουσίασης.
- Αναπτύσσεις δραστηριότητες μάθησης μέσω κοινωνικής προσφοράς που συνδέουν τη σχολική μάθηση με ανάγκες της κοινότητας.
- Αξιοποιείς τεχνικές μάθησης μέσω παιχνιδιού και παιχνιδοποίησης για την υποστήριξη της εμπλοκής, της παρακίνησης και της ενεργού μάθησης.
- Εφαρμόζεις τεχνικές διαλογικής εκπαίδευσης και δομημένης συζήτησης για την ενίσχυση της φωνής, της ακρόασης και της δημοκρατικής συμμετοχής των μαθητών/τριών.
- Εντάσσεις την άμεση διδασκαλία σε σύγχρονα μαθησιακά περιβάλλοντα ως υποστηρικτική μέθοδο για την κατανόηση εννοιών, τη σαφή καθοδήγηση και τη μαθησιακή στήριξη.
- Συνδυάζεις διαφορετικές διδακτικές μεθόδους σε ενιαίο σχέδιο μαθήματος με παιδαγωγική συνοχή και σαφή προσανατολισμό στις δημοκρατικές ικανότητες
- Επιλέγεις κατάλληλους τρόπους ανατροφοδότησης και αξιολόγησης της συμμετοχής, της συνεργασίας και της μαθησιακής εμπλοκής στο πλαίσιο ενεργητικών διδακτικών προσεγγίσεων.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

Εργαστήριο διαχείρισης αμφιλεγόμενων ζητημάτων στην τάξη και το σχολείο

ΔΙΑΡΚΕΙΑ | 10 ΩΡΕΣ

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ

1. Η έννοια του αμφιλεγόμενου ζητήματος στο σχολείο και στην τάξη
2. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού στη διαχείριση αμφιλεγόμενων ζητημάτων
3. Πλαίσια ασφαλούς διαλόγου και τεχνικές δημοκρατικής συζήτησης
4. Επιχειρηματολογία, πολυπρισματικότητα και κριτική διερεύνηση στην τάξη
5. Ρητορική μίσους, στερεότυπα, προκαταλήψεις και πόλωση στο σχολικό περιβάλλον
6. Αποκαταστατική Δικαιοσύνη (Restorative Justice) και αποκαταστατικές πρακτικές στο σχολείο
7. Σχεδιασμός εκπαιδευτικού εργαστηρίου για αμφιλεγόμενο ζήτημα

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Ορίζεις τα χαρακτηριστικά ενός αμφιλεγόμενου ζητήματος στο πλαίσιο της σχολικής ζωής και της διδασκαλίας.
- Διακρίνεις τα αμφιλεγόμενα ζητήματα από τις απλές διαφωνίες, τις συγκρούσεις συμπεριφοράς και τα μονοσήμαντα γνωστικά θέματα.
- Εξηγείς τις βασικές παιδαγωγικές προσεγγίσεις για τη διαχείριση αμφιλεγόμενων ζητημάτων στην τάξη και στο σχολείο.
- Επιλέγεις τον κατάλληλο ρόλο του/της εκπαιδευτικού σε μια συζήτηση αμφιλεγόμενου ζητήματος, ανάλογα με το θέμα, τους στόχους και τα χαρακτηριστικά της ομάδας.
- Οργανώνεις συνθήκες ασφαλούς διαλόγου που προστατεύουν την αξιοπρέπεια, τη συμμετοχή και την πολυφωνία των μαθητών/τριών.
- Εφαρμόζεις τεχνικές διαλόγου, ακρόασης και επιχειρηματολογίας για τη διερεύνηση σύνθετων κοινωνικών και ηθικών ζητημάτων.
- Αναγνωρίζεις εκφάνσεις στερεοτύπων, προκατάληψης, ρητορικής μίσους και πόλωσης σε περιστατικά της σχολικής πραγματικότητας.
- Αντιμετωπίζεις περιστατικά λεκτικής επιθετικότητας, αποκλεισμού ή έντασης με παιδαγωγικό τρόπο και δημοκρατική συνέπεια.
- Αξιοποιείς βασικές αποκαταστατικές πρακτικές για την αποφόρτιση συγκρούσεων και την αποκατάσταση των σχέσεων στη σχολική ομάδα.
- Σχεδιάζεις δραστηριότητες και εργαστήρια για τη διδασκαλία αμφιλεγόμενων ζητημάτων με σαφείς στόχους, κατάλληλες τεχνικές και παιδαγωγικά ασφαλές πλαίσιο.
- Τεκμηριώνεις τη σημασία της διαχείρισης αμφιλεγόμενων ζητημάτων για την καλλιέργεια δημοκρατικών ικανοτήτων, κριτικής σκέψης και κουλτούρας σεβασμού στο σχολείο.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6

Συνολική Προσέγγιση και Σχολική Κοινότητα

ΔΙΑΡΚΕΙΑ | 40 ΩΡΕΣ

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ

1. Το σχολείο ως δημοκρατικός και συμπεριληπτικός οργανισμός
2. Η Συνολική Προσέγγιση του Σχολείου και οι βασικές διαστάσεις της
3. Συνεργασία σχολείου, οικογένειας και κοινότητας
4. Σχολικό κλίμα, συμμετοχή και δημοκρατική κουλτούρα
5. Σχεδιασμός και υλοποίηση Σχεδίου Δημοκρατικής Δράσης

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Εξηγείς τη λογική και τις βασικές αρχές της Συνολικής Προσέγγισης του Σχολείου στο πλαίσιο του δημοκρατικού πολιτισμού.
- Αναγνωρίζεις τα χαρακτηριστικά ενός σχολείου που λειτουργεί με δημοκρατία, συμπερίληψη, συμμετοχή και παιδαγωγική φροντίδα..
- Αναλύεις παράγοντες που επηρεάζουν το σχολικό κλίμα, τις σχέσεις και τη συμμετοχή των μελών της σχολικής κοινότητας.
- Εντοπίζεις πεδία στα οποία μπορούν να αναπτυχθούν παρεμβάσεις για την ενίσχυση της δημοκρατικής και συμπεριληπτικής κουλτούρας του σχολείου.
- Προτείνεις τρόπους συνεργασίας του σχολείου με την οικογένεια και την τοπική κοινότητα για την προώθηση κοινών εκπαιδευτικών και κοινωνικών στόχων.
- Σχεδιάζεις δράσεις που ενισχύουν τη συμμετοχή των μαθητών/τριών, τη συνεργασία των εκπαιδευτικών και τη σύνδεση του σχολείου με την κοινότητα.
- Οργανώνεις βασικά στοιχεία ενός Σχεδίου Δημοκρατικής Δράσης για τη σχολική μονάδα με σαφή στόχο, άξονες παρέμβασης και αναμενόμενα αποτελέσματα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 7

Εργαστήριο διαχείρισης αμφιλεγόμενων ζητημάτων στην τάξη και το σχολείο

ΔΙΑΡΚΕΙΑ | 30 ΩΡΕΣ

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ

1. Αναστοχασμός στη μαθησιακή πορεία και στην επαγγελματική ανάπτυξη
2. Οργάνωση, τεκμηρίωση και σύνθεση του εκπαιδευτικού υλικού
3. Σύνθεση και Παρουσίαση του Τελικού Portfolio

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Αποτιμάς τη μαθησιακή του/της πορεία κατά τη διάρκεια του προγράμματος με βάση τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που ανέπτυξε.
- Αναγνωρίζεις στοιχεία επαγγελματικής εξέλιξης και παιδαγωγικού μετασχηματισμού που προέκυψαν από τη συμμετοχή του/της στο πρόγραμμα.
- Οργανώνεις το υλικό που παρήγαγε κατά τη διάρκεια των διδακτικών ενοτήτων σε συνεκτική και λειτουργική μορφή.
- Τεκμηριώνεις τις επιλογές του/της στο τελικό portfolio με αναφορά στους στόχους, στις μεθόδους και στις εφαρμογές που επεξεργάστηκε.
- Διατυπώνεις σχέδιο αξιοποίησης των γνώσεων και των εργαλείων του προγράμματος στη μελλοντική εκπαιδευτική του/της πρακτική.
- Συνθέτεις τελικό portfolio που αποτυπώνει με πληρότητα τη συνολική μαθησιακή και επαγγελματική του/της ανάπτυξη στο πλαίσιο του προγράμματος.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η αξιολόγηση της επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων πραγματοποιείται με κριτήρια αυτοαξιολόγησης. Δεν υπάρχουν εξετάσεις και η αξιολόγηση δεν είναι αρνητική, αλλά δρα αυτοβελτιωτικά, με κριτήριο τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα κάθε Διδακτικής Ενότητας. Για να ολοκληρώσετε το πρόγραμμα επιτυχώς θα πραγματοποιήσετε:

κουίζ κατανόησης εννοιών και γραπτός αναστοχασμός σε απόσπασμα του βιβλίου, Μελέτη περίπτωσης (case study) και αντιστοίχιση ικανοτήτων με διδακτικούς στόχους, Υποβολή σχεδίου μαθήματος με έμφαση στον Ανάστροφο Σχεδιασμό